

ตัวอย่างการเขียนบทคัดย่อ: บทความวิชาการ

_***_

ความขัดแย้งและการแก้ไขปัญหาตามแนวทางพุทธศาสนา

CONFLICT AND CONFLICT RESOLUTION BASED ON BUDDHIST PRINCIPLES

ศุภณัฐ เจริญสุข และ กุลพิสิฐ ขวาทไทย

Suphanat Charoensuk & Kulphisit Khwathai

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nakhonratchasima Campus

Corresponding author, e-mail: supanutt1966@gmail.com, Tel. 0994685335

(หมายเหตุ: ถ้าสังกัดเดียวกัน ไม่ต้องใส่เลขอ้างอิงกำกับ เช่น ศุภณัฐ เจริญสุข¹, กุลพิสิฐ ขวาทไทย²)

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะ สาเหตุ และผลกระทบของความขัดแย้งในสังคมร่วมสมัย พร้อมทั้งวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งตามหลักพระพุทธศาสนา โดยใช้การศึกษาจากเอกสารและคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาเป็นหลัก ผลการศึกษาพบว่า ความขัดแย้งมีรากเหง้ามาจากความแตกต่างทางความคิด ค่านิยม และผลประโยชน์ ซึ่งหากขาดทักษะการสื่อสารและการจัดการที่เหมาะสม อาจนำไปสู่ความรุนแรงและความแตกแยกในสังคม แนวคิดทางพระพุทธศาสนา เช่น พรหมวิหาร 4 สังคหวัตถุ 4 สारณียธรรม 6 และหลักการสมานฉันท์ตามกีนติสูตรและสามคามสูตร สามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นกระบวนการคลี่คลายความขัดแย้งอย่างสันติ โดยเน้นการวางตนเป็นกลาง การใช้ปัญญา การสื่อสารด้วยเมตตา และการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม อันจะนำไปสู่ความสงบสุขและความสามัคคีอย่างยั่งยืนในสังคม

คำสำคัญ: การแก้ไขความขัดแย้ง, พุทธศาสนา, สมานฉันท์, สันติวิธี

ข้อสังเกต: การเขียนบทคัดย่อ บทความวิชาการ

1. ย่อหน้าแรก บอกประเภทบทความว่า บทความวิชาการหรือบทความวิจัย
2. บอกวัตถุประสงค์
  - ถ้าเป็นบทความวิชาการ มักใช้คำว่า มีวัตถุประสงค์เพื่อ.../หรือ/ มุ่งเน้น...(ศึกษา/วิเคราะห์/นำเสนอ/สำรวจ)..เกี่ยวกับ.....(หัวข้อเรื่อง) จากนั้นตามด้วยคำว่า ผลการ...(ศึกษา/วิเคราะห์) พบว่า../หรือ/ชี้ให้เห็นว่า ....(อธิบายองค์ความรู้ที่ได้รับหรือสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษา)
3. ความยาวภาษาไทยไม่เกิน 350 คำ
3. บทคัดย่อ จะต้องไม่มีอ้างอิงในเนื้อหา หรือ footnote เพราะเป็นผลการศึกษาของเราเอง
4. บทคัดย่อ จะต้องไม่มีเกริ่นนำ/อารัมภบทหรืออธิบายความเป็นมา เพราะบทคัดย่อ คือบทสรุปและนำเสนอผลการวิจัยหรือผลการศึกษา เป็นการนำองค์ความรู้มาแสดง
5. คำสำคัญ: เรียงตามลำดับอักษร ก-ฮ ไม่เกิน 3-5 คำ
6. การเขียนบทความ นิยมแทรกอ้างอิงในเนื้อหา เช่น (สุชีพ ชัยศิลป์, 2567) ไม่นิยมเขียน footnote
7. บทความวิชาการ ควรมีหัวข้อ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาและข้อเสนอแนะท้ายบท

_***_

ตัวอย่างการเขียนบทคัดย่อ: บทความวิจัยเชิงคุณภาพ

_***_

วิเคราะห์อัตถิภาวนิยมในวรรณกรรมเรื่องสิทธิธารณะของเฮอมานน์เฮสเส

AN ANALYSIS OF EXISTENTIALISM IN HERMANN HESSE'S SIDDHARTH

ธีรวิชญ์ วงษ์วีรสุวรรณ

Theerawit Wongweerasuwan

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhonratchasima Campus

Corresponding author, e-mail: kherk007@gmail.com, Tel. 0878755545

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาบริบทของวรรณกรรมเรื่องสิทธิธารณะ (2) ศึกษาแนวคิดปรัชญาอัตถิภาวนิยม และ (3) วิเคราะห์แนวคิดอัตถิภาวนิยมในวรรณกรรมเรื่องสิทธิธารณะ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวรรณกรรมเรื่องสิทธิธารณะของเฮอมานน์เฮสเส โดยการรวบรวมวิเคราะห์และเรียบเรียง แล้วเสนอผลการวิจัยโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

1) สิทธิธารณะเป็นวรรณกรรมที่สะท้อนการแสวงหาความหมายของชีวิตผ่านการเดินทางทางจิตวิญญาณของตัวละครเอก ซึ่งสอดคล้องกับแก่นสำคัญของปรัชญาอัตถิภาวนิยมที่ให้ความสำคัญกับเสรีภาพ การเลือก และความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล

2) แนวคิดอัตถิภาวนิยมมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การตั้งคำถามต่อความเชื่อดั้งเดิม การแสวงหาตัวตนที่แท้จริง การเผชิญหน้ากับความทุกข์ ความว่างเปล่า และการค้นพบความหมายของชีวิตด้วยตนเอง

3) วิเคราะห์แนวคิดอัตถิภาวนิยมในวรรณกรรมเรื่องสิทธิธารณะ เริ่มจากการตระหนักถึงความไร้แก่นสารของชีวิต การเผชิญหน้ากับความวิตกกังวล และความสิ้นหวัง จนกระทั่งพบกับบิสรภาพที่แท้จริงในการดำเนินชีวิตด้วยตนเอง

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัยพบว่า สิทธิธารณะไม่เพียงนำเสนอแนวคิดอัตถิภาวนิยมผ่านเรื่องราวเท่านั้น แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นสากลของการแสวงหาความหมายในชีวิต เป็นการผสมผสานระหว่างปรัชญาตะวันตกและตะวันออกได้อย่างลงตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งพุทธปรัชญาและปรัชญาอัตถิภาวนิยม

คำสำคัญ: สิทธิธารณะ, อัตถิภาวนิยม, เฮอมานน์เฮสเส

ข้อสังเกต: การเขียนบทคัดย่อ บทความวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ย่อหน้าแรก บอกประเภทบทความว่า บทความวิจัย

2. บอกวัตถุประสงค์

-ถ้าเป็น บทความวิจัย มักใช้คำว่า มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1).....(ใส่เลขข้อในวงเล็บและวัตถุประสงค์ข้อที่ 1...) (2).....(ใส่เลขข้อในวงเล็บและวัตถุประสงค์ข้อที่ 2...) เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ดำเนินการวิจัย โดย..... ผลการวิจัยพบว่า (กด Enter 1 ครั้ง)

1)....(ตอบผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มาพอเข้าใจ ไม่เกิน 3 บรรทัด) .....

2)....(ตอบผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 มาพอเข้าใจ ไม่เกิน 3 บรรทัด) .....

3. ถ้าบทคัดย่อความยาวไม่เกิน 350 คำ สามารถเพิ่มองค์ความรู้ได้

ตัวอย่างการเขียนบทคัดย่อ: บทความวิจัยเชิงปริมาณ

_***_

พุทธวิธีส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

BUDDHIST METHODS TO ENHANCING POLITICAL CULTURE TO THE PEOPLE IN DAN KHUN THOT
DISTRICT, NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

พระชัชวาลย์ อากาศโร พระมหาธงชัย สุนทรธาดาโร และ พระรฤทธิ วริทธิญาโณ

Phra Chajjavan Abhakaro, Phramaha Thongchai Sundaracararo & Phra Rarit Variddhiñano

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhonratchasima Campus

Corresponding author, e-mail: Thongchai.sun@mcu.ac.th Tel. 0634939422

(หมายเหตุ: ถ้าสังกัดเดียวกัน ไม่ต้องใส่เลขอ้างอิงกำกับ

เช่น พระชัชวาลย์ อากาศโร¹, พระมหาธงชัย สุนทรธาดาโร² พระรฤทธิ วริทธิญาโณ³)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอด่านขุนทด (2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอด่านขุนทด และ (3) เสนอพุทธวิธีการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง เป็นการวิจัยแบบผสานวิธีทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 7,112 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ 1) ประชากรด่านขุนทด จำนวน 252 คน 2) ประชากรบ้านแปรง จำนวน 109 คน 3) ประชากรด่านนอก จำนวน 18 คน รวมทั้งหมดเป็น 379 คน ใช้หลักการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และสถิติอ้างอิง ได้แก่ t-test และ F-test โดยทดสอบ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชนในอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อวัฒนธรรมทางการเมือง พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3) พุทธวิธีการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง ได้แก่ สาราณียธรรม 6 ประกอบด้วย (1) กายกรรม การกระทำดี มีน้ำใจ (2) วชิกรรม การพูดดีต่อกันอย่างสุภาพ (3) มโนกรรม การคิดดี เสียสละ (4) สาธารณโภคี การจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม (5) สีลสามัญญตา การไม่เบียดเบียนผู้อื่นและเคารพสิทธิ (6) ทิฏฐิสามัญญตา การเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พุทธวิธีเหล่านี้มุ่งเน้นการสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพ ยึดมั่นในหลักธรรม ประพฤติตนเป็นคนดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, ประชาธิปไตย, วัฒนธรรมทางการเมือง

ข้อสังเกต: การเขียนบทคัดย่อ บทความวิจัยเชิงปริมาณ

1. ย่อหน้าแรก บอกประเภทบทความว่า **บทความวิจัย**
2. บอกวัตถุประสงค์
  - มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1)....(ใส่เลขข้อในวงเล็บและวัตถุประสงค์ข้อที่ 1...) (2)....(ใส่เลขข้อในวงเล็บและวัตถุประสงค์ข้อที่ 2...) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ..... กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่..... เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่..... สถิติที่ใช้ ได้แก่..... **ผลการวิจัยพบว่า (กด Enter 1 ครั้ง)**
  - 1)....(ตอบผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มาพอเข้าใจ ไม่เกิน 3 บรรทัด) .....
  - 2)....(ตอบผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 มาพอเข้าใจ ไม่เกิน 3 บรรทัด) .....
3. ถ้าบทคัดย่อความยาวไม่เกิน 350 คำ สามารถเพิ่มองค์ความรู้ได้

จะเห็นว่าบทคัดย่อของบทความวิจัยเชิงปริมาณนี้ มีความครบถ้วนสมบูรณ์และถูกต้อง ตามหลักการเขียนบทความทุกประการ

(อ้างอิงจาก : อากาศโร พ. ., สุนทรจากร พ. ., & วรธิธญา โณ พ. . (2025). พุทธวิธีส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชน ในอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา. มจร สุรนารีสาร, 3(3), 83–95. สืบค้น จาก <https://so14.tci-thaijo.org/index.php/msjkorat/article/view/1965>)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ทุกบทความทั้งงานวิจัยและงานวิชาการ ก่อนจบในท้ายบทความเพิ่มหัวข้อ 2 หัวข้อ คือ

1. **องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษา** (หรือการวิจัย) เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่เราค้นพบ (เป็นความรู้รวบยอด) ความยาวไม่เกิน 10 บรรทัด ท่านสามารถใช้โปรแกรม gamma หรือ notebookLM ช่วยออกแบบภาพกราฟฟิกได้อย่างสวยงามอีกด้วย
2. **ข้อเสนอแนะ** แบ่งออกเป็น 2 ข้อ
  - 2.1 **ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้** (หรือข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย) เป็นการแนะนำว่า องค์ความรู้ที่ได้มีประโยชน์อย่างไร ทั้งต่อตนเอง/องค์กรหรือสังคม
  - 2.2 **ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป** (มีประเด็นไหนที่ควรศึกษาเพิ่มเติม)

_***_

ขอให้ทุกท่านมีความสุข และสนุกกับการเขียนบทความ
ขอขอบคุณที่ร่วมส่งผลงานดีๆ ซึ่งมีประโยชน์ต่อวงการวิชาการและสังคมอย่างยิ่ง

สำนักวิชาการ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตนครราชสีมา
0648060444

_***_

สรุปข้อเสนอแนะในการแก้ไขบทความของท่านจากผู้ทรงคุณวุฒิ

*****

การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชนในตำบลห้วยแก้ว อำเภอภู
กามยาว จังหวัดพะเยา

INTEGRATING BUDDHIST PRINCIPLES TO PROMOTE POLITICAL PARTICIPATION OF PEOPLE IN
HUAI KAEW SUBDISTRICT. PHU KAM YAO DISTRICT, PHAYAO PROVINCE

พระพงศกร กิตติวิโส (จันทเภา), ผศ.ร.ต.ต.ดร.สมยศ ปัญญามาก และพระครูธรรมธรรณบุญเที่ยง พุทธสาวโก
Phraphongsakon Kittiwangso (Chanthepha), Asst. Prof. Pol.Sub.Lt. Dr. Somyot Panyamak and
Phrakhruthammathon Bunthiang Puddhasavako
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา
Mahachulalongkornrajavidyalaya University Phayao Campus
Corresponding author, e-mail: Phongsakonkaew2543@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชน (2) เปรียบเทียบจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชน และ (3) นำเสนอแนวทางการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชนในตำบลห้วยแก้ว อำเภอภูกามยาว จังหวัดพะเยา โดยมุ่งเน้นการใช้หลักอปริหานิยธรรม 7 ประการ ซึ่งเป็นหลักธรรมที่ส่งเสริมความสามัคคี ความเคารพซึ่งกันและกัน และการมีส่วนร่วมในสังคม การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณผ่านแบบสอบถามจากประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่ศึกษา จำนวน 318 คน และใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 รูป/คน ได้แก่ พระสงฆ์ นักวิชาการ และผู้นำชุมชน เครื่องที่ใช้ในการวิจัยได้แก่...การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ทั้งสถิติพรรณนา การวิเคราะห์เปรียบเทียบ และการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพเพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชนได้อย่างครอบคลุม ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชนมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล เช่น อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยกลุ่มประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงและมีการติดตามข่าวสารการเมืองอย่างต่อเนื่องมักมีจิตสำนึกทางการเมืองสูงกว่า ขณะที่กลุ่มประชาชนที่ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารหรือมีการศึกษาน้อยกว่ามักมีระดับจิตสำนึกทางการเมืองต่ำ นอกจากนี้

2) เปรียบเทียบจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชน .....

3) การบูรณาการหลักอปริหานิยธรรม เช่น การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง และการปฏิบัติตามหลักศาสนา มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาและชุมชนที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ทั้งนี้ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการเสริมสร้างจิตสำนึกทางการเมืองผ่านหลักพุทธธรรมสามารถทำได้โดยการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมที่เน้นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสร้างความสามัคคี และการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ทางการเมือง ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนสามารถตัดสินใจทางการเมืองได้อย่างมีจริยธรรมและมีความรับผิดชอบมากขึ้น

คำสำคัญ: การบูรณาการ, หลักพุทธธรรม, จิตสำนึกทางการเมือง, ประชาชนในตำบลห้วยแก้ว

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข

1. แก้ไขการเขียนชื่อผู้แต่ง ควรตัดคำนำหน้านามออก (ผศ...ดร.)
2. แก้ไขบทคัดย่อ ให้ใส่เลขข้อวัตถุประสงค์เพื่อ (1)...(2)....(3)....ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ในเนื้อหา บอกประเภทวิจัย-ถูกแล้ว แต่ให้เพิ่มคำว่า กลุ่มตัวอย่างได้แก่... เพิ่มคำว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ .... คำว่าสถิติที่ใช้ มีแล้ว ผลการศึกษาพบว่า (ให้ใส่เลขหน้าข้อแบบนี้)
  - 1) ...(ตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1 อธิบายมาพอเข้าใจ
  - 2) ...(ตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2 ไม่มีในไฮไลต์สีเหลือง ให้ใส่เข้ามาอธิบายมาพอเข้าใจ
  - 3) ...(ตอบวัตถุประสงค์ข้อ 3 อธิบายแค่ 3 บรรทัด พอ
3. ปรับภาษาอังกฤษ ให้ตรงตามภาษาไทยที่แก้ไข
4. คำสำคัญ ให้เรียงตามตัวอักษร ก-ฮ
5. แก้ไขอ้างอิงในเนื้อหา และตัด footnote ออกทุกหน้า เช่น

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองและการแบ่งขั้วทางความคิดในสังคม ซึ่งส่งผลให้เกิดการลดลงของความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตย การมีจิตสำนึกทางการเมืองเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ประชาชนสามารถทำหน้าที่ของตนได้อย่างมีคุณภาพ ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเอง รวมถึงสามารถตรวจสอบและมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ปัญหาการขาดจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชนยังคงเป็นประเด็นที่ต้องได้รับการแก้ไข โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่นที่ประชาชนยังมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย¹

พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานสำคัญของสังคมไทยมาอย่างยาวนาน หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าไม่ได้ครอบคลุมเพียงแค่วิถีชีวิตส่วนบุคคล แต่ยังสามารถนำมาปรับใช้ในบริบททางสังคมและการเมืองได้ โดยเฉพาะหลักอปริหานิยธรรม 7 ประการ ที่เน้นเรื่องความสามัคคี การประชุมปรึกษาหารือ และการให้ความเคารพซึ่งกันและกัน ซึ่งหากสามารถนำหลักพุทธธรรมเหล่านี้มาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชน ก็จะสามารถช่วยให้เกิดความเป็นเอกภาพในสังคม² และเพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการทางการเมืองได้อย่างมีคุณภาพ

การวิจัยนี้จึงมีเป้าหมายในการศึกษาระดับจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชนในตำบลห้วยแก้ว อำเภอภูพาน จังหวัดพะเยา วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อจิตสำนึกทางการเมือง และนำเสนอแนวทางการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชน เพื่อให้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสังคมที่มีคุณภาพและประชาธิปไตยที่เข้มแข็งขึ้นในอนาคต

¹ สุนทร ยอมศิริ, ความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง: กรณีศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่, "การค้นคว้าแบบอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง", (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2560). หน้า 10.

² พระครูปลัดไพฑูริย์เมธิโก (มหาบุญ), "หลักการอปริหานิยธรรม" : สันติภาพสู่สังคมไทย, วารสาร: กระแสวัฒนธรรม, (สิงหาคม 2562) : 75-76.

ให้แก้ไขการเขียนอ้างอิงภายในเนื้อหาเป็น APA ตามรูปแบบของวารสารสากล ตามตัวอย่าง

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยเผชิญกับปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองและการแบ่งขั้วทางความคิดในสังคม ซึ่งส่งผลให้เกิดการลดลงของความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการประชาธิปไตย การมีจิตสำนึกทางการเมืองเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ประชาชนสามารถทำหน้าที่ของตนได้อย่างมีคุณภาพ ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเอง รวมถึงสามารถตรวจสอบและมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ปัญหาการขาดจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชนยังคงเป็นประเด็นที่ต้องได้รับการแก้ไข โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่นที่ประชาชนยังมีส่วนร่วมทางการเมืองน้อย (สุนทร ยอมศิริ, 2560) พระพุทธศาสนาเป็นรากฐานสำคัญของสังคมไทยมาอย่างยาวนาน หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าไม่ได้ครอบคลุมเพียงแค่เรื่องจริยธรรมส่วนบุคคล แต่ยังสามารถนำมาปรับใช้ในบริบททางสังคมและการเมืองได้ โดยเฉพาะหลักอปริหานิยธรรม 7 ประการ ที่เน้นเรื่องความสามัคคี การประชุมปรึกษาหารือ และการให้ความเคารพซึ่งกันและกัน ซึ่งหากสามารถนำหลักพุทธธรรมเหล่านี้มาประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกทางการเมืองของประชาชน ก็จะสามารถช่วยทำให้เกิดความเป็นเอกภาพในสังคม (พระครูปลัดไพฑูรย์เมธิโก (มหาบุญ), 2562)

ให้แก้ไข footnote ในหน้า 3/7/8

บทความของท่านมีเนื้อหาสาระอยู่ในระดับ ดีมาก มีองค์ความรู้ใหม่ และข้อเสนอแนะสมบูรณ์ ปรับแก้ตามนี้จะสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

หมายเหตุ: เมื่อท่านแก้ไขสมบูรณ์แล้ว กรุณาส่งทางกล่อง “ส่งบทความแก้ไข” เว็บไซต์นี้